

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 kron, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 13 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Preidimo od besed k dejanjem!

III.

Mladina naša je bodočnost naša! Če nam ni to samo fraza — tedaj glejmo, kako se vzgaja ta naša mladina, da ne bo pokopala naših upov, naših nad!

Kako radi jo zagovarjamo, češ šola ne stori dovolj, šola je kriva. In spet, kako radi jo gradimo, da ni za nič, da nima idealov — in zopet, da je neumno idealna.

Pri tem se seveda prav nič ne pomisli, da si vsak narod mladino vzgaja sam — idealov tirja od mladine v istem času, ko ji sam ideale ubija!

Slovenska mladina je uvedla „Narodni kolek“ v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Le poglejte v dijaška društva, boste videli, kako idealno polaga naš dijak svoj dar domu na oltar, ko bi dostokrat storil boljše, da si kupi kruha! In mi?

Naša omladina se pripravlja za resno narodno delo, že stopa med narod. Pomagajmo ji, navajajmo jo k praktičnemu delu z lastnimi skušnjami! Ne odvajajmo je pa od dela z ono „resignacijo in izkušnostjo“ — za katero tiči čestokrat le komodnost in strah pred delom.

Voditelj je mnogo, a manjka nam vodstva, manjka nam nekega „narodnega sveta“, ki bi se zavedal svoje naloge — ki bi pa tudi užival avtoriteto v narodu.

Kako radi dolžimo naše voditelje, da so krivi vseh naših neuspehov, ne pomislimo pa, da oni tudi ne zmorejo vsega. Delo se mora deliti! Podrobno narodno delo v vsakem kraju je dolžnost tamkajšnjih izobražencev.

Gotovo pa je, da bi storili posamezni kraji mnogo več in doseгла in pomenila bi tudi naša kulturna središča za uresničenje skupnih ciljev nepregledno več — da smo v kakem ožjem stiku, da smo organizirani, ne pa tako prepuščeni samim sebi.

Nam pa manjka tudi ljudij, ki bi imeli voljo v naših narodnih ognjiščih, v naših društvih delati in ne samo „paradirati“. V manjših krajih,

po naših trgih manjka narodnih delavcev, dasi ne manjka „narodnih voditeljev!“

Tam, kjer nam nemške šole odtujujejo mladino — tam je treba dela ne samo tedaj, kadar pridejo volitve, da pridejo vsi volilci in se preštejejo slovenski glasovi manjšine. Tu je treba neprestano delati, braniti mladino, sicer bomo skoro klicali obupen „Moriturus salutans“ — pozdravljajo vas umirajoči — a to ne bo obupen klic obmejnih bratov, ne klic iz tužnega Korotana — tako bomo klicali mi v osrčju slovenskega Štajerja.

Braniti našo mladino, vzgajati jo in izobraževati, je naloga društev!

Ne moremo trditi, da imamo mi Slovenci malo društev, malo organizacij, kojih namen je skrbeti za ljudsko izobrazbo! Kar se tiče števila društev, smo v zadnjih letih res zelo napredovali, ali ta napredek še ne pomeni napredka, če ni v teh društvih nikakega življenja, če spe ta slavna društva spanje pravičnega in se prebude zopet za malo časa, da slovesno proslave svoje častne jubileje, svoje 20. 25letnice obstoja!

Mislimo tukaj naše čitalnice, bralna in izobraževalna društva. Narodna navdušenost in potreba časa jih je rodila, izpolnile so morda v svojem času svojo nalogo, danes žive le ob spominih, a nimajo več pravice do življenja. Treba je, da se prilagodijo potrebam časa, da streme za višjimi cilji.

Kaka pa so naša društva? Društvo ima svoje prostore, kjer se nahaja obilica časopisov, če le mogoče vsi slovenski politični listi, pa še nekaj leposlovnih in par knjig v omar! Vsako leto se priredi običajen občni zbor, pa še kak sijajen ples in kaka veselica, če ravno tako kaže. To je cilj, do katerega se povspe pretežna večina naših društev. Kar je bilo nekdanj dovolj, to danes ni več!

Naša društva se morajo preustrojiti, reformirati. Navduševati se za narod danes ne zadošča več, treba je tudi dela, prej še pa priprave za delo — treba je prave izobrazbe. V društvih naj

dobiva ljudstvo duševne hrane, zajema in širi si naj v njih svojo izobrazbo.

Kar smo že prej omenjali, tu zopet povdarjamo, da se čitanje časopisja omeji. Še tisto malo prostega časa, kar ga ima naše priprosto ljudstvo potrti si s tem, da čita razne malenkostne prepire in dogodnice v raznih oblikah — duša, srce pa ostane pri tem tako prazno! Dovolj je, če čita naš kmet kak manjši list, ne dnevnik — pa to vse tudi razume!

Uvedli naj bi se v društvih po potrebi in možnosti tedenski sestanki s pogovori, kar bi mnogo koristilo in pospeševalo skupnost in edinstvo članov.

Izginiti mora seveda vsak seperatizem in ona „visokost“ in častihlepnost, ki je kal prepirom in vzrok nedelavnosti.

Ne govoriti vedno in vedno o lepi ponižnosti, — buditi in krepiti narodni ponos, širiti pravo izobrazbo in smisel skupnosti med našim ljudstvom — to bodi naloga naših društev! Da slede besedam dejanja!

Interpelacija

poslanca Robiča, viteza Berksa, dr. Ploja in tovarišev na ministra notranjih zadev, tičoča se celjskega in slovenjegraškega okrajnega zastopa, vložena v seji državnega zbora dne 29. septembra 1905.

Meseca majnika 1904 so bile razpisane nove volitve v okrajni zastop celjski.

Veleposestvo, veleindustrijalci in veletržci ter kmečke občine so volile, in sicer vsaka skupina določeno število ndov v okrajni zastop. Volila pa ni skupina mest in trgov.

V tej skupini imajo voliti mesto Celje ter trgi Vojnik, Zalec, Št. Jurij ob juž. žel. Št. Jurij ob juž. žel. ter Zalec sta volila in sicer po enega Slovenca v okrajni zastop; mestna občina celjska in trška občina vojniška niste volili in sicer zato, ker je pri volitvi iz veleposestniške skupine, ki voli postavno pred mesti in trgi, zmagala slovenska stranka z enim glasom večine.

LISTEK.

Pavla.

Črtica. Spisal Vek. Potočnik.

Nad mestom kraljuje megla, dolgočasna in neprozorna, ki lega na dušo in jo teži in mori, poulične svetilke blešče motno liki kresnice v julijski noči, v oknih ugašajo luči.

Iz neba kaplja rahel dež.

Ulice so prazne in mrtve. Drobne kapljice padajo v nastajajoče mlake na tlaku in v vrhovih mestnega parka šumlja tiho in tajinstveno.

Tupatam se slišijo hitri koraki zapoznelega obiskovalca kavarne, rožljanje ključa, zapiranje vrat in zopet je vse tiho.

V parku ob deblu košatega kostanja sloni mlad človek.

Motna luč svetilke mu sije v blede obraz, ustnice se mu krčevito stiskajo, oči mu strme nepremično v daljno daljavo.

Bilo je baš pred letom dni. Deževno je bilo in nad mestom je ležala megla. Po ulicah in v oknih so ugašale luči, ugašala in ugasnila je tudi

Vida. Položili so jo na oder in njen obraz se je smehljal.

Ivan se trese pri misli na njo in na njegovo dušo lega megla.

Zavije se v površnik, hiteti hoče iz mesta, proč, daleč proč od onega kraja, ki mu vzbuja tako nemile spomine.

Zašumelo je.

Ozre se in zagleda pred seboj žensko zavito v modni plašč, s širokim fantastičnim klobukom na glavi. Velike, steklene oči strme nekako iz zivalno in vablivo in njeno lice se posiljeno smehlja.

Hoče ga ogovoriti s sladkim, mamljivim glasom, prijeti ga za roko in se priviti k njemu. Stopi bliže.

A ta blede obraz, te trepetajoče ustnice, otožne oči! Mraz jo spreleti ob pogledu v njegovo blede lice, oči se ji zresne in iz obraza ji izginja smeh.

„Ne čutiš li, da je deževno?“ ga ogovori.

„Hm ...“

„Bolan si in stojiš tukaj.“

Ivan se nevoljno obrne, ona pa strmi v njegovo blede lice.

„Kaj me gledaš, kaj me občuduješ, norea, ki te ne primem pod pazduho! Poznam te. Prijatelj mi je pravil o dami s širokim fantastičnim klobukom, z velikimi očmi, o njenem vabljevem glasu in o sladkih objemih in pljunil sem mu v obraz; poznam te, Pavla.“

„Pljunil si mu v obraz, pa zakaj?“

„Zakaj? ... Ker sem bil norec!“

„Norec? ...“

„Da, norec sem bil ... Kaj mi mar ... Ah! ...“

Ivan hoče oditi.

„Stoj, čakaj! Tako dobro mi de, rada bi še govorila s teboj, zbujajo se v meni čustva prejšnjih let in zdi se mi, da govorim zopet s človekom. Prosim te, govori.“

„Da, bil sem norec; sanjal sem o morali, o humaniteti, živel življenje različno od družbe. Pa kdo mi je dal pravico izpodtikati se nad tem, kar je že zdavna posvečeno.“

Molk.

Iz neba še vedno prši in motne svetilke trepečejo v megli.

„Govoriš, a misliš drugače“, de Pavla. „Tvoj obraz me ne vara.“

Nemška stranka je vložila proti volitvi v skupini veleposestva pritožbo na štajersko namestništvo.

To pa pritožbe ni rešilo, ni ji ugodilo ne je zavrnilo, ampak jo pustilo od majnika do decembra 1904 ležati.

Decembra 1904 je bil stari okrajni zastop razpuščen in vladnemu komisarju se je poverilo vodstvo okr. zastopa.

Opravična doba prejšnjega okrajnega zastopa je potekla jeseni 1903, in okrajno glavarstvo celjsko je takoj odredilo potrebno za nove volitve; reklamacije proti volilnemu imeniku v veleposestvu pa je štajersko namestništvo rešilo še le čez pol leta, tako da so se vršile volitve še le v majniku 1904.

Da politična okrajna oblast ni storila svoje dolžnosti po § 37 štaj. dek. zakona z dne 14. junija 1866 in ni sklicala novovoljenih udov okrajnega zastopa k ustanovni seji, ni bila krivda novovoljenih udov; namestništvo, oziroma deželni namestnik je hotel zakriti svojo nedelavnost s tem, da je nepostavno razpustil okrajni zastop.

Prebivalstvo občini razpust kakšnega zastopstva vedno kot kazen ali kot nezaupnico do sedanjemu zastopstvu. Dež. namestništvo pa v razpustnem odloku ni imelo navesti drugega vzroka, kakor da uraduje stari okrajni zastop čez postavno dobo, odnosno, da je njegova opravilna doba potekla.

Dasi pa je bilo dejstvo, da se ni sklicalo novovoljenih udov okrajnega zastopa v smislu § 37 k ustanovni seji, prva, in razpust okrajnega zastopa druga nepostavnost, še to vendar ni bilo dovolj dež. namestništvu.

Četudi se ima po § 81 imenovanega zakona v slučaju razpusta okrajnega zastopa v šestih tednih razpisati nove volitve, se dež. namestnik nimalo ni pobrigal za to, ampak je pustil stvar v miru. Od decembra do danes se je zgodilo samo sledeče: Pred par meseci se je rešila, kakor se govori, pritožba nemške stranke, ki se je pritožila minolo leto proti volitvi v veleposestvu, v tem smislu, da se dež. namestništvo ne smatra kompetentnim, razsoditi glede te pritožbe.

Če se je to res zgodilo, je s tem dokazano, da se je imela pritožba takoj zavrniti, in da so imeli v smislu § 37 v prvi vrsti novovoljeni udje okrajnega zastopa preiskovati pravilnost volitev.

Ker mestna občina celjska in trška občina vojniška niste volili, njima je dež. namestništvo pred nekoliko tedni po okr. glavarstvu zaukazalo, da imata naknadno voliti.

Samoumevno je bil ta ukaz bob ob steno; dež. namestnik si je moral misliti, da bo to glas vpijočega v puščavi.

Saj se je indirektno takorekoč obljubilo, da ne bo imelo nikakih posledic, če ne gredo voliti.

In baš kot darilo za to je dež. namestništvo izvršilo nadaljno nasilnost in razpisalo nove volitve, ter tako na kratek način brez vsakega povoda razveljavilo mandate vže voljenih udov okrajnega zastopa.

Če se takemu početju ne stori konca, potem ne veljajo več pravica in zakoni, potem vlada navadna samovoljnost. Nikogar se ne more prisiliti, da izvršuje svojo volilno pravico. Če mestna občina celjska ter trška občina vojniška niste hoteli voliti, je bilo treba preko tega preiti na dnevni red, tembolj, ker sta dva trga iz skupine mest in trgov volila in ker je bilo vseh 30 udov iz ostalih treh skupin, torej z onima dvema iz trgov, ki sta volila, 32 udov popolnoma postavno voljenih.

Podpisani interpelanti protestujejo proti temu postopanju dež. namestništva, koje postopanje se more imenovati očitno kršenje zakona.

Če ministrstvo to postopanje odobrava, ustvari s tem prenevarjen prejudic, ki pa je sicer že našel posnemanje.

Volitve v okrajni zastop slovenjegraški so se vršile meseca avgusta t. l. Slovenska stranka je zmagala v skupini veleposestva, in ker so tudi zastopniki kmečkih občin pristaši te stranke, bi bila ta doseglja večina v okrajnem zastopu, odnosno bi bili glasovi jednako razdeljeni, 16 Slovencev, 16 takozvanih Nemcev.

Ker se je manever nemške stranke v Celju posrečil in našel odobravanje pri dež. namestniku, ni šla voliti mestna občina slovenjegraška, ki pošlje sama 8 zastopnikov v okrajni zastop, ker v okraju ni več mest in trgov.

Politična oblast pa, mesto da bi bila mestni občini ev. zaukazala, naj gre voliti, in če bi se ukaz ne respektiral, sklicala brez ozira na to ostale voljene zastopnike, kojih število znaša 3×8, torej 24, k ustanovni seji, tega dozdej ni storila.

Namen nemške stranke je jasen. Vsekakor hoče doseči pri dež. namestniku, da se tudi tam nastavi vladni komisar, da se morda čez kakega pol leta radi prekoračenja opravilne dobe stari okrajni zastop razpusti, in da se potem čez čas, ko bode nemška stranka smatrala trenutek ugodnim, volitev, odnosno veljavnost vže voljenih zastopnikov okrajnega zastopa anulira in se razpišejo nove volitve.

Če se sprejme ta praksa v vsakem slučaju, tudi če bi kedaj slovenska stranka hotela poskusiti tak manever, potem bo sploh težko še v kakem okraju Spodnje Štajerske prišlo do konstituiranja novovoljenega okrajnega zastopa ter s tem k volitvi okrajnega odbora in načelnika.

Če v kateri volilni skupini ali v skupini mest in trgov kak trg ali katero mesto ne bi hotelo voliti, bode moralo z enako pravico kakor zdaj, dež. namestništvo odrediti nove volitve.

To bi se ponavljalo v brezkončnost; medtem bi uradoval vladni komisar. Tako bi se odpravila avtonomija.

Podpisani interpelanti stavijo na njega eks-celencu gospoda ministra notranjih zadev vprašanja:

1. So-li njemu te okolnosti znane, oziroma je-li pripravljen, takoj se o njih uveriti?

2. Je-li pripravljen takoj sistirati odredbo dež. namestništva v zadevi novih volitev v celjski okrajni zastop, in dež. namestništvu zaukazati, da odredi konstituiranje okr. zastopa v zmislu imenovanega zakona in sicer po ev. zopetnem ukazu mestni občini celjski ter trški občini vojniški, da volita, s pripomojo, da se v slučaju, da spet ne bi hoteli voliti, ta matra kot izjava, da imenovani občini odstopita od izvrševanja volilne pravice?

3. Je-li ravnotako pripravljen, takoj izposlovati, da se novoljeni okrajni zastop slovenjegraški na ravno omenjeni način in v istem času, konstituira?

Slede podpisi.

Sokolski vestnik.

— Ustanovni zbor „Slovenske sokolske zveze“. V nedeljo 1. vinotoka t. l. ob desetih dopoldne je bil v mali dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani ustanovni zbor „Slovenske sokolske zveze“. Zastopana so bila vsa slovenska sokolska društva razen „Dolenjskega Sokola“ — ter „Žensko telovadno društvo v Ljubljani“; bilo je skupno 119 delegatov. Razen teh je bilo navzočih mnogo članov ljubljanskega Sokola, članic ženskega telovadnega društva in nekaj gostov.

Zborovanje je otvoril dr. Ivan Tavčar kot starosta „Ljubljanskega Sokola“.

Pozdravil je zbrane Sokole in Sokolice ter jim zaklical sokolski „Nazdar!“

so ti kri brezsrčni ljudje, vrgli so te v blato, teptali te in uživali v živalski pohoti. Ječala si s začetka pod njihovimi gnjusnimi petami in se zvijala kot črv, če stopiš nanj, a sedaj ne ječiš več in se ne zvijaš.“

Krčevit vzdih . . . Oči ji zarosé.

„Kaj me mučiš, čemu mi zbujaš spomine na davne dni? Pusti me, naj živim in polagoma ginem; saj nazaj ne morem.“

„A sedaj greš domov, da se zapreš v sobo in ugasneš luč, tvoja solza mi pravi to. In srce tvoje bo žalovalo v tem meglenem, deževnem večeru . . .“

Pavlini lice je postalo resno, poteze trde in oči so ji zopet osteklenele. Pač so čestokrat močile solze njeno posteljo, a možko oko jih še ni videlo od takrat . . . o, to je davno.

„Srce, srce . . . Imela sem je, tako mehko in mlado in neumno, a od tega je že dolgo . . . sedaj ga nimam več.“

Listje je zašepetalo v vrhovih.

„Pavla, če bi se našel človek, dober in pošten . . .“

„Dober in pošten? . . . Ni ga! A pač, ti, ti, zdi se mi, ti si dober in pošten . . . Vem, kaj

„Danes se ima ustanoviti“, je nadaljeval, „zveza slovenskih sokolskih društev, ki je postala že nujna potreba. Želeti je le in to bodi slovesno izrečeno, da bi ta zveza uspevala in da bi izpolnila vse nade, ki se stavljajo vanjo.“

Mnogo je bilo zaprek, predno se je mogla uresničiti ta ideja; treba je bilo dolgoletnega truda in dela, da se je dosegel smoter, za katerim je težilo sokolstvo že zdavna. V tem oziru so si stekle nevenljivih zaslug razne osebe, katerim gre vsa zahvala. A brez dvoma si je pridobil za ustanovitev zveze največ zaslug dr. Viktor Murnik, kateremu bodi tudi v prvi vrsti izrečena posebna zahvala na njegovem požrtvovalnem delu in trudu. Takisto pa je treba izreči iskreno zahvalo vsem drugim, ki so na ta ali oni način pripomogli, da se je mogla osnovati zveza.

Nimam namena dolgo govoriti, ker vem, da je čas zelo pičlo odmerjen in da čaka več nujnih točk svoje rešitve, a zdi se mi potrebno, da še nekaj posebno naglašam.

V zadnjem času se je pričela od gotove strani prava gonja proti moji osebi, ker sem jaz slučajno starosta ljubljanskega Sokola, in se me je dolžilo, da izrabljam Sokola v svoje politične svrhe.

Z ozirom na to konstatujem slovesno in pozivljam v to za svedoka ves odbor, da nisem nikdar zastopal v društvu političnih tendenc, še manj pa, da bi hotel društvo izkoriščati v politične svrhe. Povedano bodi odkrito, da narodno-napredna stranka še ni tako propadla, da bi ji bilo potreba v politične svrhe izrabljati Sokola.

S tem končujem in odrejam po sporedu volitev starosté „Slovenske sokolske zveze“.

Za skrutinatorja imenujem bb. Lindtnerja in Smertnika.

Nato se zglesi za besedo dr. Josip Kušar, ter predlaga, naj se otvori o volitvi starosté razgovor, da se delegatje dogovore o kandidatih. Predlaga za starosto dr. Tavčarja, ki pa odločno izjavi, da ne sprejme kandidature. Dr. Kušar na to nadaljuje, da je nujno potrebno, da se izbere za starosto zveze zanesljiv in odločen pristaš narodno-napredne stranke (hrup in ugovor v ozadju) in takšna oseba, ki bo dajala dovolj jamstva, da bo čuvala sokolsko idejo neomadeževano in tudi izpolnjevala dolžnosti, ki jih nalaga častno mesto starosté. Ker je dr. Tavčar, ki bi bil brez dvoma najbolj sposoben za to dostojanstvo, odločno odklonil vsako kandidaturu, je za to mesto na vsak način najbolj sposoben dr. Viktor Murnik, kateremu naj vsi Sokoli izkažejo svoje zaupanje s tem, da ga volijo za starosto. Mi naravnost zahtevamo, da ga volite in ga morate voliti. (Bučni ugovori, kliči: mi se ne damo terorizirati! mi smo prišli voliti!)

(Dalje prihodnje).

Domače in druge vesti.

„Celjsko pevsko društvo“ naznanja, da se za 15. oktobra t. l. napovedana gledališka predstava ne vrši.

— „Celjski Sokol“ priredi v ponedeljek, dne 9. t. m. v „Narodnem domu“ svojemu marljivemu vaditelju bratu Antonu Jager-u odhodnico. Vabimo vse člane in prijatelje „Sokola“ k mnogobrojni udeležbi. Odbor.

— Pesniku celjske slave, če mu še manjka junakov. Junaška dela slavne nemške celjske inteligence čakajo onega velikega dneva, ko zraste iz tolpe celjskih „podčlovekov“ — kreatura, da jih pred svetom proslavi! Ker se že bliža oni veliki dan, ko nastopi nad razvalinami celjskega nemštva prerok nemške slave, pesnik nemške

Ivan se zavije v svrtnik.

„Grem.“

„Ne hodi . . . Glej, zopet se čutim žensko in pozabljam preteklost, ne hodi!“

Ni je slišal več in odhitel iz parka, a ona je gledala za njim. Na koncu drevoreda se ustavi, prime se za vroče čelo in se obrne.

Pavla mu hiti nasproti.

„Na, vzemi! Hotel sem to dati menihu, da naj molí za njo . . . Bilo je pred letom . . . deževno je bilo in žalostno in ona je ležala na odru ter se smehljala. Vzemi, idi domov in ugasni luč in posveti današnji večer njej! Vzemi pa idi in ne onečaščaj tega deževnega večera, ko je . . . Ona ne potrebuje molitve; saj je ležala na odru in se smehljala . . .“

V Pavlinih očeh so se zalesketale solze.

„Vzemi! . . .“

Ivan ji pogleda v oči.

„Solze? . . . Slutiš li mojo bol? . . . Ne, ne, solz ne morem poplačati.“

„Jaz? . . . Pa solze? . . . Motiš se. Pavla solz ne pozna!“

„Tudi ti si ljubila, pa tvoja ljubezen je bila mračna. Mlada si bila in neizkušena . . . Otrovali

misliš. Pa čemu bi se oblatil, jaz sem zadovoljna . . . Dve, tri leta še, dalje ne traja, čutim že v prsih in v žilah in v krvi. Čemu tedaj? Sicer pa sem zadovoljna in priljubila se mi je samotna in mračna ulica.“

V vrhovih je šumelo močneje, kaplje so pljuscale v luže, ob stene in okna, kalne luči so trepetale v rahlem vetru.

„Nazaj ne morem, prepozno je; torej hitro naprej . . . Dve — tri leta še . . .“

Pavla je odhitela.

Na oglu jo sreča družba vinjerih gospodov.

„Pavlica, hč-hč . . .“

Okrogel gospod s šilastim nosom skoči za njo, ona pa se mu izmuzne ter ga premeri zaničljivo od pet do temena.

„Ho-ho-ho! Kako ponosna . . . Gotovo se mudi . . . Hm, seveda . . . poročniki . . .“

Pavla ga ni več slišala.

Že stoji pri hišnih vratih.

Odpira.

Tam v kotu čepi deklica petnajstih let, drobna in šibka, bledih lic in trudnih očíj. Oblečena je polugospoko in vsa premočena. Zebe jo.

„Kaj pa ti tukaj?“ jo vpraša Pavla.

gnjilobe in zapoje po smrti svojim sodrugom žalosten zgodovinski živalski epos — bi se utegnilo pripetiti temu pesniku, da bi se pravično ne spominjal vseh junakov. Poznamo med njimi bitje, ki bi utegnilo trpeti škodo, poznamo junaka velikega dejanja, ki dela hudo konkurenco Homerjevemu junakom. — Oh, pa kako korajžen je ta junak, ta mestni ekonom Derganc. Pomislite, strmite: Lotil se je zadnjič ob eni popolnoči dveh slovenskih visokošolcev in jih vrgel iz kavarne „Mercur“, pomagalo mu je še okoli osem drugih herojev nižje vrste! Te bodoče junake živinskega epa je razdražilo fazanovo pero na klobuku! Glavni junak Derganc, ki vidi že v duhu, kako razpenja čili „Sokol“ svoja krila nad slovenskim Celjem je tulil ves besen in se napenjal in rentočil kakor puran, če vidi rdeči robec: „Weg mit der Sokolfeder“. — Pa dražila ga je slovenska beseda, zavrela mu je kri — pomagal mu je še tudi heroj najnižje vrste gospod natak, ki je klical: „Hätt ich gewusst, dass ihr Bindische seid, i hätt sie nit eini glassen“. Oh, gospod Derganc in vi nižji junaki bodočega živalskega epa kako majhni ste! Nič novega niste storili. Kaj pa človek pričakuje od psa — da laja, od žabe, da reglja, od junakov celjskih pa, da — — — Doprčili ste veliko delo, ekonom Derganc, vaša slava bo nevenljiva, spominjali se vas bodo pozni rodovi in si pravili o velikem junaku Hrvat, ki je živel — ponosni bodo morda na vas celo bratje Hrvati. V plemski vaš grb pa pride fazanovo pero, ki postane takrat sokolovo in par verzov v ruskem jeziku — ki postane takrat francoski. Pač res, gospod Derganc „zna“ francoski! „Seid ihr Francosen oder Bindische“ — naju je prašal. Ne, ne, gospod Derganc, samo vaša častilca sva!

— **Dr. Pommer**, c. kr. gimn. profesor, drž. poslanec celjskega mesta, slavni odgojevalec dunajskih srednješolcev, žugal je skupno s poslancem Erlerjem, ki je vodil uničevanje hišne oprave in hiše italijanske pravne fakultete v Inomostu, da bodo Nemci češko vseučilišče v Brnu, ako jo ustanovi vlada, do tal razdjali. To so „duševni“ voditelji Nemcev v Avstriji, to je nemška kultura! V Celju razbija šipe in svetilke na „Narodnem domu“, v Inomostu in Brnu ruši visoke šole. To je narod, ki hoče biti na čelu duševnega bitja na zemlji, v resnici pa je tak, ko — Turek in srednjeafriški človekožerec.

— **Narodu narodne sodnike!** Tako kriče Nemci na Češkem. Prav! Dajte pa tudi Slovencem slovenske sodnike! V Celju imamo od 16 sodnikov, ne vemo, če smemo reči, da tri zavedne Slovence, državno pravdnštvo je čisto nemško, okrajno glavarstvo skoro ravno tako in Nemcev ni v ozemlju teh uradov ne 10%. Do človeškega mišljenja, t. j. do prepričanja, da imajo vsi ljudje isto pravico do dobrot na svetu, avstrijski Nemci še niso prišli. Oni žive še vedno ne v srednjem, ampak v starem veku pred Kristom. Nemci hočejo biti gospodje, drugi narodi pa jim naj bodo hlapci in sužnji! In to naj bode omika, to bodi kultura!

— **Nerednosti na celjski pošti** postajajo od dne do dne hujše, zlasti to britko občutijo razni tukajšnji denarni zavodi in društva, od katerih čujemo čimdalje več pritožb. Ti ljudje na pošti mečejo vse v en koš, naj si bode pošiljatev naslovljena na Petra ali Pavla in to pri najbolj različno pisanih naslovih. Kako naj zavod vedno posluje, ako dobi pošto namesto takoj, šele čez več dni in po raznih ovinkih, to pa le vsled nečuvne malomarnosti nekaterih poštних uslužbencev, ki nikakor niso zmožni službovati v Celju, ker ne razumejo, ali pa tudi nečejo razumeti slovenskega jezika in ki so ponajvečkrat tudi tako indolentni, vmes pa tudi zabiti, da si najpriprostejših izrazov ne morejo zapomniti, četudi jih slišijo vsak dan na stotinekrat? Mi nikakor nečemo delati krivice, ali česa očitati postrežljivemu in ljubeznjivemu gospodu poštnemu nadoskrbniku, ki sam pri tem mnogo trpi in tarna,

da si ne more pomagati, ker mu pošilja graško poštno ravnateljstvo za celjske poštne razmere same nesposobne uradnike in uradnice in novince, med katerimi ima sedaj 9, reci devet nižjih uradnic, ki k večjemu spadajo na deželo, nikakor pa ne v mesto s tolikim poštnim prometom, kakor je Celje. V tem oziru toraj ni nikakor umestna štedljivost, kakor jo hoče poštno ravnateljstvo upeljati z nastavljanjem samih nižjih uradnikov in uradnic. Naše potrpežljivosti bode kmalu konec, ako se te vnebokričeče, za celjsko pošto nevedne razmere nemudoma korenito ne spremenijo. Mi zahtevamo z vso pravico, da naredi c. kr. poštno ravnateljstvo na celjski pošti enkrat temeljit red ter pošlje sem takih uradnikov, ki bodo zmožni in voljni službo tako opravljati, kakor se v državnem uradu spodobi. Ako pa ta naš poziv ne bi pomagal, imamo odprta še druga vrata, da se tem škandaloznim poštnim razmeram enkrat za vselej odpomore.

— **Cesarjev god** se je slavil dne 4. t. m. kakor običajno vsako leto. Mladina je bila pouka prosta. Raz nekaterih hiš so razobesili zastave.

— **Konja prebodel** je trgovec Gustav Stiger v Celju nekemu vozniku iz Levca. G. Stiger je pridiral s svojim vozom iz mesta in z vso silo bežoč njegov konj se ni izognil, vsled česa je oje Stigerjevega voza pehnilo konja onega Levškega posestnika v trebuh, da so mu takoj čreva na dan stopila. Stiger je znan brzovozeč.

— **Boj za nemško (mestno) in za slovensko celjsko (Južnoštajersko hranilnico) v Hrastniku.** Za šolo v Hrastniku potrebujejo 60.000 K, za katere so prosili pri obeh imenovanih hranilnicah. Mestna je obljubila denar po 5%, Južnoštajerska pa za $\frac{1}{4}\%$ boljši kup ($4\frac{3}{4}\%$). Nemški načelnik krajnemu šolskemu svetu, kemik Burger, hotel je nemški denar po 5%, slovenski poslanec g. Roš pa je seveda nasvetoval vzeti ceneji denar po $4\frac{3}{4}\%$ od Slovencev. Burger je vsled prepira odstopil, končno pa je 5 glasov proti trem sklenilo pomoči celjskim Nemcem do 5% od 60.000.

— **Tepeži slovenskih fantov** so nemškim časnikom med nami veseli povod, da opisujejo vse Slovence kot hudodelce. Ako bodo še v prihodnje tako pisali, imamo eden dokaz več za nizko stopinjo izobraženja Nemcev v Avstriji v groženju celjskega nemškega poslanca Pommerja, da bodo Nemci razdejali češko univerzo v Brnu, tako kakor so italijansko pravno fakulteto v Wilten-u pri Inomostu. Sredstva za razširjenje nemške kulture v Avstriji so kol, sekira in — kamen. To čtujemo tudi v Celju, kjer urejuje „D. W.“ razbijalec svetilk „Narodnega doma“. Proti Pommerju in njegovim prijateljem so pretepajoči se slovenski fantje igrajoči se otroci.

— **Celjsko tele molči.** Dočim vahtarca zatrobi v svet vsako tudi najmanjšo stvar, če se ji le dozdeva, da bi količkaj mogla škodovati narodnemu napredku v Celju, molči trdovratno o dogodkih, ki bi zares znali imeti prav hude posledice. Bilo je v četrtek pretečenega tedna, ko nek mesar zakolje v mestni klavnici okuženega prašiča (svinjjo). Ko je bil že napol osnažen, spozna šele oskrbnik okuženost, prašiča konfiskuje in ga ukaže vreči v kot, kjer je še ležal v petek popoldan, toraj polnih 30 ur. Kdo bi neki bil kriv, če bi se vsled tega nedostatka pospešila okuženost? Ali je to v izboljšanje zdravega, tam shranjenega mesa, da se nahaja 30 ur v neposredni bližini okuženega? Potem „Dober tek“! Celjski mesarji tožijo že pač dovolj dolgo po redu in snagi v klavnici in nje okolici, ali se jim bode tudi kedaj ugodilo?

— **Celjski mesarji so tepeci**, tako si menda domišlja oskrbnštvo mestne klavnice, ker v kljub vednim pritožbam iz mesarskih krogov še vedno zanemarja snažnost in red. Tako ležijo po cele dneve konfiskovani deli po kotih in se odstranijo šele, ko že začinja gnjiloba. Tako se je odstra-

nila pretečeni teden tudi neka svinja šele vsled odločne zahteve mesarjev, ko je ležala v kotu že 30 ur. Za klavnico obstojijo sicer stroge odredbe od strani mestnega urada, samo izvršitev teh odredb manjka. No, morda si misli oskrbnštvo klavnice, da so pri mestnem uradu tudi tepeci...

— **Pes oskrbnika** mestne klavnice ima menda večje pravice nego drugi psi celjski. Dovolil si je ter jedel od shranjenega mesa nekega mesarja. Dotični se je pritožil, in poslali so ga od Poncija do Pilata. Nazadnje vse ni pomagalo nič. Trpi škodo! Če drugi psi ne smejo v klavnico, zakaj ravno oskrbnikov?

— **Premembe v poštni službi.** Poštnim pomožnim uradnikom 2. razreda 3. plač. stop. je imenovan Anton Boc v Zidanem mostu. Isto plačilno stop. je dosegla Gizela Opelka v Podčetrtku. Provizoričnim poštnim pomožnim uradnikom so imenovani: Engelbert Wolf, Vincenc Ločičnik, Otmar Kranjc, Tomaž Ahac, Jožef Beer, Anton Schwarz in Franc Heide, vsi v Mariboru, ter Jožef Wolf v Celju.

— **Domača obrt.** Ravnokar se je v domovino povrnil g. Ivan Naraks ml. ter prezel od svojega očeta že znano firmo za izdelovanje cerkvenih orgel v Arji vasi pri Žalcu. Imenovani umetnik je bival blizu štiri leta izven domovine n. pr. v Paderbornu, Berlinu, Monakovem itd. ter se tako popolnil, da more prevzeti, oziroma konkurirati z največjimi mojstri na polju stavbarstva cerkvenih orgel. O tem se bode vsakdo lahko prepričal pri novih orglah na dva igralnika, katere je ravnokar pričel izdelovati za cerkev sv. Mihaela nad Mozirjem. Predeluje tudi stare orglje. Ker je gosp. Naraks domačin, naroden, v svoji stroki izobražen mož, ga prečastiti duhovščini na slovenskem ozemlju toplo priporočamo. — Ne podpirajmo tujcev, če imamo svoje! — Končno naj omenimo, da odjemalci glasovirov ne pozabijo na gosp. Martin Ropas-a, ker njegovi izdelki so trpežni ter presegajo v lepoti glasu (intonacije) vse tuje firme. Puščajmo denar v domovini, pri svojih ljudeh!

— **Domača umetnost in obrt.** Slovenci napredujemo počasi, a vendar vidno. Mnogo si oviramo svoj napredek sami s svojo nezavednostjo, ki je kriva, da se naši domači umetniki nezasluzeno zapostavljajo. V lepi Savinski dolini najdeš po kapelah mnogo kipov, katere je izklesalo nemško dleto, a vendar imamo v Mozirju jako marljivega in akademično šolanega kiparja g. Ivana Cesarja. Po Koroškem znajo njegovo delo bolje ceniti nego pri nas, zato se koroški Slovenci s svojimi naročili pogosto nanj obračajo, mi pa silimo s svojimi naročili na Tirolsko, odkoder ne dobimo finejših kipov pač pa dražje, ter moramo povrh tega plačevati še visoke prevozne stroške. A kaj to dé? Da le ni naše, pa je vse dobro! — Melavc Radoslav, posestnik v Lačjivasi pri Rečici nam piše, da mu je akademični kipar g. Cesar v Mozirju izklesal za njegovo novo kapelo na Gorici 1'6 m visok kip „Marijinega srca“ tako lepo in dovršeno, da gre o njem splošna hvala in da prekosi druge enake mnogo dražje kipe po sosednih kapelah, ki so bili naročeni iz tujine. — To naj bode javna zahvala, a tudi priporočilo za našega marljivega umetnika, ob enem pa bodrilo, naj se več slovenskih mladeničev posveti tej umetnosti. Narod, ki nima v vseh kulturnih strokah svojih zastopnikov v zadostni meri, ne more prav napredovati. Prvi pogoj napredka in osamosvojitve pa je „Svoji k svojim!“

— **Nizko nas cenijo.** VI. oddelek c. kr. kmetijske družbe t. j. oddelek za konjerejo na Dunaju dopisila vsem občinam po Slovenskem samonemške srečke za loterijo v razpečevanje. Mi bi ne izpregovorili proti tem srečkam nobene besede, ako bi se na njih oziralo na naš jezik in če bi kot take prihajale od naše kmetijske družbe. Kadar rabijo Nemci denarja, takrat se ozirajo sicer na naše mošnje, naš jezik pa vseeno pre-

Deklica ji jokaje pripoveduje, da ji leži doma v nezakurjeni sobi bolna mama, ki bi potrebovala zdravnika in zdravil, pa še kruha nima za se in za majhna bratca, ki se ob mamini postelji zvijata gladi.

„A zakaj ne ostaneš pri mami in bratcih?“
„Šla sem po zdravnika, pa rekel je, naj pride mama sama. Pa mama ne more. In sedaj sem tukaj v kotu jokala in upala, da me kdo pogleda in se usmili mame in bratcev.“

Deklica je zopet milo zaplakala.
„In se nič ne bojiš?“
„Česa?“
„Tako sama...“
„Uboga sem, kaj bi se bala!“

„In nevedna si še... Pa morebiti je to za te dobro. Vzemi to le! Več nimam. Oglasi pa se odslej vsak popoldan pri meni — tukaj v drugem nadstropju. Na ulico pa ne hodi, ker ulica je mračna, opolzka in blatna, in ti si še tako mlada, pa ljudje so hudobni... Sedaj še tega ne umeš in, da bi nikoli ne umela!“

Prišedša domov je Pavla zaklenila duri, ugasnila luč ter legla na divan.

Mlada je prišla, nepokvarjena in nevedna v mesto iz kmetskega trga, verovala je še v svet, človeštvo in moštvo. Rožic ji v službah niso suli na življenje pot, in skrbna mati je ni čuvala pred groznimi brezdnimi mestnega življenja. Sama je bila, a duša njena si je pozelela družbe. Takrat ji je zasijalo solnce... A le za hip!... Verovala je, ker je bila tako mlada in nepokvarjena in nevedna; pa spoznanje je sledilo grehu prekmalu... Zapustil jo je v sramoti in bedi brez službe in kruha... Otroci ji je umrl, pri prsni umrl gladi; saj tudi sama ni imela niti kruha... Lotil se je je obup... Opotekala se je onemogla in medla po ulicah... „Pijana je!“ so sikali. In takrat se je zgodilo, da je odprla duri in stopila v zaduhlo dvorano, in zijali so ji nasproti blede, jetični in pijani obrazi. Dali so ji čaja in ruma in zijali v njo z izbuljenimi očmi in pila je hlastno; postajalo ji je toplo in sladka omotica se je je polastila. In... .

Pavla je pritisnila razbeljeno čelo k hladnemu zidu.

A nazaj ne more več... Vržena je iz družbe... Čuti sicer v trenutkih v sebi silo levinje, da bi raztrgala verige, a le za trenutek. Izsasali ji niso samo krvi in duše, ampak tudi vojo... Dve — tri leta še...

* * *
Listje je padalo.
Na mestnem pokopališču so spuščali leseno rakev v mokri grob brez zvonjenja in brez duhovnika. Ob grobu stoji osemnajstletno dekle s svojima bratcema in joka.

„Molita!... Bila nam je tako dobra...“
„Imela je srce“, dostavi mladenič pod cipreso, „otrovano sicer, a ne toliko po lastni krivdi. Večni, ne prekolni je, ampak sodi družbo...“

Solnce je posijalo izza oblakov.

Dopisi.

Iz Ljutomera. V nemški trgovini Maks Hönnigmanna se prodajajo zadnji čas vžigalice naše šolske družbe; s tem se hoče sipati našim ljudem peska v oči, češ, saj nismo nasprotni Slovincem, ker podpiramo celo družbo sv. Cirila in Metoda. Slovenskim fantom pa se vsiljuje na nesramen način vžigalice klete Südmarke. Seveda jih naši fantje večinoma zabrusijo nazaj, toda kljub temu se te vžigalice čim bolj širijo med ljudstvom. To je žalostno dejstvo, ki pa nas mora navdajati s ogorčenjem, če pomislimo, da je dotični trgovec naročil družbine vžigalice na zahtevanje moza, ki stoji sicer v naših vrstah.

Odličen narodnjak iz okolice se je izrazil, češ, če zahajajo naši slovenski tržani v trgovine ljutih nasprotnikov, kako hočemo potem od prostega ljudstva zahtevati narodno-gospodarsko osamosvojenje!

Iz Vuhreda. Mislili smo že, da je podružnica sv. Cirila in Metoda za Vuhred in marenberški okraj popolnoma zaspala, kar nas iznenadi vesela vest, da so se združile nove moči, ki so delale na to, da se zopet enkrat po dolgih treh letih skliče zborovanje. Ali ni bilo to že prej mogoče? Dolžnost preostalih odbornikov je bila vendar sklicati zborovanje in skrbeti, da se odbor nadomesti! Žalostno a resnično je dejstvo pri naših društvih, da, če par odbornikov umrje ali pa odide, tudi ostali več ne izpolnjujejo svojih dolžnosti in na ta način marsikatero velevažno društvo izgine za večno. Večinoma so pa, žalibog, tega krivi ravno oni faktorji, ki imajo največ npliva med ljudstvom in ki bi lahko največ storili za naš teptani slovenski jezik.

Pri precej obilni udeležbi se je vršilo zborovanje dne 24. septembra v Vuhredu v gostilni vrlega župana g. Zgerma. Ker je bil navzoč le eden izmed starih odbornikov in ker ni imel ničesar poročati o delovanju oziroma nedelovanju podružnice, se je takoj sestavil novi odbor iz sledečih gg.: Predsednik Matevž Bezan, notar v Marenbergu; njegov namestnik Josip Črunko, župnik v Vuhredu; blagajnik modroslovec Franjo Mravljak od Sv. Antona na Poh.; njegov namestnik Simon Vihar, nadučitelj v Vuzeu; tajnik Janez Robič, učitelj v Vuhredu; njegov namestnik Tomaž Helbl, župan pri Sv. Primožu nad Muto; preglednika Franc Tertinek, postajenačelnik v Vuhredu in J. Belina, učitelj na Remšniku.

Novi predsednik povdarja, da je treba z združenimi močmi delati na to, da se društvo zopet oživi in si pridobi kolikor mogoče veliko udov. Da se tudi dame zanimajo za to prevažno ustanovo, kaže dovolj njihova navzočnost in požrtvovalnost. Vuhred je že itak v slovenskih rokah, treba bo torej vso pozornost obrniti na onkraj Drave, na marenberški okraj, da se nam ne potnji deca in da nam požrešni odpadnik ne prekorači meje.

G. iur. Pušenjak razloži v prekrasnih besedah namen družbe sv. Cirila in Metoda in omeni tudi, da je že marsikatera podružnica ponehala. Želeti bi le bilo, da bi o priliki dvajsetletnice družbe, kakor ta podružnica, tudi ostale zaspale se zopet vzdramile in začele delovati za našo slov. last. Dejstvo, da odbor obsega odbornike iz različnih krajev, pričra jasno, da mu je za resno delo, ki bo obstajalo zlasti v tem, da dobi Marenberg kmalu svojo slovensko šolo.

Sledilo je še več navduševalnih govorov in tako nam je večer pri milem zvoku jugoslovanske godbe vuherških tamburašev le prehitro potekel. Lep dokaz pa, da vlada zanimanje za novo oživljeno podružnico je ta, da se je že ta večer nabralo čez 40 K. Novemu odboru kličemo: neustrašeno na delo!

Društveno gibanje.

— **Sv. Marko niže Ptuja.** Markovsko „Bralno društvo“ priredi v nedeljo, dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne poučno gospodarsko predavanje v šolskih prostorih. Poučeval bo strokovni (vinarski) učitelj g. J. Zupanc iz Ptuja. Po predavanju bo v gostilni g. Čeha prosta zabava s petjem in šaljivo igro „Kmet Herod“, ki jo uprizorijo vrli bukovski fantje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Politični pregled.

— **Državni zbor.** Mesto da bi se bilo v tekočem zasedanju državnega zbora natančno določilo stališče naše državne polovice napram krizi na Ogrskem, se je vporabilo večino časa za deloma puhla izvajanja o vladni izjavi. V zadnjih dnevih je bilo zasedanje jako burno, ker so bili na dnevnem redu izključno dogodki v Brnu, o katerih smo poročali. Kako razvnete so bile strasti v tej debati, temu dokaz je, da je češki zastopnik Sternberg v razburjenosti zgrabil kupico in jo zabrusil proti hujskažu Wolfu. Danes, 6. t. m., se državni zbor odgodi.

— **Dogodki v Brnu v državni zbornici.** Seja državnega zbora dne 3. oktobra je bila silno viharna. V zbornico je prišlo iz Brna poročilo, da so nemški vojaki nekega Čeha ubili in da so nemški burši prišli obo-

roženi z revolverji pred „Nar. dom“ in ga hoteli napasti. Med Čehi je nastala nepopisna razburjenost: ko je predsednik otvoril sejo in dal besedo baronu Morseyu, da govori o vladni izjavi, so se Čehi zapodili na ministrske klopi in burno zahtevali, naj vlada takoj odgovori na dr. Stranskega interpelacijo o dogodkih v Brnu. Minister notranjih stvari, grof Bylandt je zatrjeval, da ne more storiti ničesar drugega, kakor da telefonira v Brno in vpraša, če so omenjeni dogodki resnični. Vihar je bil tako velik, da bi bilo med češkimi in nemškimi poslanci prišlo skoro do pretepa. Čehi so kar divjali in končno razbili sejo. Predsednik je sejo pretrgal in minister Bylandt je telefoniral v Brno, kaj je na stvari. Namestništvo je potrdilo, da so nemški vojaki iz narodne sovražnosti zaklali nekega Čeha, in potrdilo je, da so nemški burši, oboženi z revolverji, hoteli napasti „Narodni dom“. Policija je napad preprečila in tolovajskim kulturonošem izvila in vzela revolverje. Ko je predsednik zopet otvoril sejo, je najprej govoril baron Morsey, potem je minister Bylandt v gorenjem smislu pojasnil dogodke v Brnu. Med govoroma poslancev Choca in D' Elverta je prišlo zopet do silnih viharjev. Strasti so bile skrajno razvnete.

— **Krutosti nemških vojakov v nemški južno-zapadni Afriki.** Iz Kapstadta (v južni Afriki) poročajo o krutostih, ki so jih počenjali nemški vojaki v nemški južno-zapadni Afriki. Glasom navedenega poročila so nemške čete postrelile in obesile črne ženske in otroke pod pretvezo, da so izvrševali vohunstvo. Več črncev je bilo obešenih in dokler so še dihal, so bili postreljeni. V enem samem dnevu je bilo obešenih 25 črncev, eden za drugim. Ranjence, mesto da bi jih negovali, so jih postrelili.

Književnost in umetnost.

— **Josip Freuenfeld-Rádinski: Zvezde ugašajo . . .** Uredila Franc Cvetko in Vekoslav Spindler. Založil Fr. Cvetko, učitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor. Cena izvodu 1 K 80 vin., s pošto 1 K 90 vin. — V cvetu življenja, v starosti 32 let je pred 12 leti izginil lep, veliko obetajoč talent na polju slovenske književnosti, Josip Freuensfeld. Bil je učitelj, učitelj mladine in učitelj naroda, in to ne samo po naslovu, ampak v resnici, z vso dušo. Malo jih je, ki bi s tako duševno energijo še takrat, ko že čutijo, da jim gloda črv boleznin vedno globlje v minljivo bitje, delovali vsestranski, kakor je deloval pokojni Josip.

Nemila zvezda srje mojemu življenju, pri zibel mi kuma stala je bridkost — to so besede, izrečene v težki uri, ki morajo pretresti vsakogar, kdor je poznal Josipovo življenje. Padal mu je vzor za vzorom, — zapirali so se nad njimi grobovi, in s tužnim očesom je zrl za njimi: ljubezen dekleta, prijateljstvo, mati . . . Ali on stoji! Razruvan duševno in telesno — ne klone.

Molče trpim globoko, nezacelno rano. Ostane mu poslednji, najsvetlejši žarek.

Od svojih bed obrnil sem pogled ponosni po zemlji naši, po dolinah, po bregih. Tu biva rod, prodan usodi neizprosni, molčeč trpin brez svobode na svojih tleh. Ubogi rod! Ustvarjen bedi si neznosni, ustvarjen ljutim si sovražnikom v zasmeh! . . . Trpljenje naroda mi je oko zračilo, srce za vselej mi z bridkostjo napolnilo.

In ta svoj teptani, zaničevani narod ljubi z vsem ognjem svoje pesniške duše. Težke vihre vrše nad njegovo domovino, in marsikdo obupuje. V tej težki uri zapoje svojemu ljudstvu kratko, a globokočuteno in vzvišeno pesem:

Po morju viharjem čolnčič mi plava, veslaš, moj narod, samcat mornar . . . Visoko se spenja vodna planjava, z modrine ne sije nijedni zar. Naj burja zaganja valove kipeče, zagrne v temno svet širni okrog — Oj, stoj, moj narod, sred vihre besneče, ne deni mi vesla obupno iz rok . . .

Rádinski je pretežno lirik . . . Njegove male pesmice se nam omilijo najbolj. Vse svoje življenje in čutenje, vse veselje, vse hrepenenje, vso bol in žalost svojega srca nam izpove čisto in svetlo . . . Če čitaš njegove stihe, čutiš dih naše zemlje, dih murskega polja in slovenskih gor, kjer hodi naš seljak včasih vesel, če gleda, kako mu zori po poljih in vinogradih, včasih otožen, ko čuti vso bedo svojega težkega življenja. Čutiš vzdihne one zemlje, ki je zaslužena, čutiš verige, kako rožljajo . . .

In če ni vse zlato, kar je zbranega v knjigi, treba pomisliti, da je živel Josip v dobi, ko se je naša književnost še le začela razvijati, ko še nismo imeli Zupanciča, Ketteja in Murna. Pričujoča knjižica pa gotovo zasluži, da jo čita vsak Slovenec, in pokojni Josip gotovo zasluži, da pozna njegove poezije vsak njegov stanovski tovariš, vsaka stanovska tovaršica.

— **Koncert Heritesove v Mariboru.** Slava, ki je izredno krepko zadonela v zadnjih letih o Ševčikovi goslarski šoli na pražkem konservatoriju v ves svet, imela je svojo nositeljico preteklo nedeljo pod krovom „Narodnega doma“ v Mariboru.

In zbrano slovensko razumništvo je strmelo ter si reklo, da je ta slava opravičena.

Zrl si tu pred seboj nežno mladenko, ki je z večšo roko vlekla lok čez strune in svojim goslim izvabljala glasove, kakršnih menda še nisi slišal. S čudovito natančnostjo so žuboreli izpod njenih prstov trilčki, vrele kadence in najtežje pasaže, s kristalno čistostjo so ti doneli na uho naravni in umetni flazoleti, dvoglasni postopi v tercah, sekstah in decimah, z drzno gotovostjo izvrševala je umetnica najtežje skoke. Čez vse te težkoče, katerih obseg je n. pr. v Paganinijevem koncertu umeven in znan le veččaku, preide Marica Herites-ova igraje na jedro, na umetniško interpretacijo in umevanje skladbe. To je tako globoko, tako temeljito in pri vsej zvišenosti tako priprosto jasno, da srkaš najvišjo umetnost, kakor bi poslušal bajno pravljico.

Vrhunec večera je tvorila gotovo Smetanova „Skočna“, v kateri je najlepše prišel do veljave slovanski značaj te skladbe ravno, ker je skladbo igrala velika umetnica slovanska. Brillantno proizvajanje tega komada omogočila je med drugim le tudi čudovito dovršena izurjenost desne roke, kateri posveča Ševčik posebno pozornost. Najlepša stran mojstrske igre pa je brezdvomno nedosegljivo mila, nežna in sladka katilena, ki pri tokrat proizvajanih skladbah žalibog igra le postransko vlogo, toda umetnica jo je tudi pri teh redkih in kratkih mestih spravila do popolne veljave.

Kot popolnoma istoveljaven tovariš stal je Marici Heritesovi na strani kot spremljevalec in samostojen proizvajalec pianist Veselsky. To je mlad virtuoz na svojem instrumentu, ki te naravnost očara s svojo plastiko in vratolomno tehniko. Izpod gibčnih njegovih prstov ti je donel na uho Pagliacijev prolog s tako vernostjo, da si zrl v duhu pred zatrtim zagrinjalom z moko polbeljeno njegovo obličje. Tudi tega umetnika diči globoko umevanje in tako priprosta interpretacija proizvajane skladbe, da ga mora vsak glasbeno tudi neizobražen človek poslušati do zadnjega glasu in zasledovati njegovo igro do vsake najmanjše posameznosti.

Reči moramo, da smo slišali v nedeljo umetnika po božji volji: ob enem pa moramo občudovati brate Čeha radi njihove neumorne marljivosti v narodnodružabnem oziru ter le želimo, da bi jih mariborski Slovenci posnemali ter se od njih učili! (Opomba: Ta koncertni večer je namreč priredil „Klub Čehov“ v Mariboru).

Listnica uredništva.

G. C. G. v Casselu, na Hessenskem: Obrnite se na bližnji avstrijski konzulat! Če nič ne dosežete, sporočite!

Loterijske številke.

Trst, dne 30. septembra 1905: 39, 45, 62, 89, 75.
Linc, „ „ „ „ 53, 43, 71, 14, 20.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolašče v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom
Ivan Hoff
in z levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 „ 50 „

Dobiva se povsod.

Zahvala.

Povodom prerane smrti našega ljubljenelega sina, oziroma soproga in očeta, gospoda

Leopolda Rupnika

paznika premogokopske družbe v Trbovljah

došlo nam je toliko izrazov srčnega sožalja, da nam ni mogoče se vsakemu in vsem, ki so nam skušali v najbridkejših urah olajšati neizmerno boleost, posebej zahvaliti.

Zahvaljujemo se torej tem potom vsem onim številnim gospe in gospodom trboveljskim, ki so nam med boleznijo nezabnega rajkega na tako blag način izkazali svoje sočutje in so v tolikem številu spremili dragega pokojnika k večnemu počitku. — Posebno si štejemo v dolžnost najtopleje se zahvaliti velečastiti obitelji Lapornikovi cenjenim gospodom sošolcem njegovim in slavnemu pazniškemu in delavskemu podpornemu društvu za darovane prekrasne vence, zadnjemu še posebej za mnogočastno spremstvo ter za ganljivo petje in godbo; srčna hvala velespoštovani obitelji Režunovi za tolažilno požrtvovalnost in ves njen trud, iskrena hvala konečno slavnemu uradništvu in učitelstvu trboveljskemu in vsem našim našega blagega pokojnika prijateljem, ki so od blizu in daleč prihiteli izkazati mu zadnjo čast. Bog plati!

Priporočamo ga v blag spomin.

V Trbovljah, dne 3. oktobra 1905.

(505) 1 **Žalujoča rodbina Rupnikova.**

Trgovina s papirjem, pisalnim
in risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

ZVEZDA TRGOVINA

prej D. HRIBAR

Rotovška ulica 2 **CELJE** Rotovška ulica 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, doku-
mentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Novosti:

Studenčni kataster, dnevnik
občinskega zaklada, dnevnik
ubožnega zaklada } za občine
Dopisnice za naznanila izostanka vojaških
prememb

Izpisek iz zemljiške knjige } za odvetnike
a) posestni list } in notarje
b) bremski list

Dopisnice, pošne spremnice,
nakaznice, zalepke, spremnice
s povzetjem, menice, čeki
in pošne položnice za č. kr. } veljavno samo
poštne hranilnice } za naučne
namene
Razdelitev učne stvarine, spisal K. Marschitz

Temni lak za prebarvanje šolskih tabel.

Tintni ekstrakt za napravo dobrega črnila.

Dnevniki za preparacije.

Rudeča barva za črtanje lesenih šolskih
tabel.

Okraski za rakve.

Strune za gosli, citre, kitare
in tamburice.

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih čr-
tane, z eno ali dvema
kolonom, v papir,
platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo,
župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope,
hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Papirnatate vreče vseh velikosti po originalnih to-
varniških cenah.

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času

Svileni papir v vseh barvah.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami
od napriprostejše do najfinejše iz-
peljave.

Molitveniki za birmo, vez v raznih barvah.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Pismeni papir v kasetah in mapah.

Zavitki za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potreb-
ščine, s brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznано dobro blago.

Solidna in točna postrežba.

Cunard-Line.

(501) 1

Najpripravnější, najcenejša in dobra vožnja iz Ljubljane v
Ameriko je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške
parobrodne družbe „Cunard-Line“, to je gotovo in se ne
da vtajiti. Veliki, moderno opravljeni, snažni parniki te družbe
odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vozne liste daje
oblastno potr- dosluženi uradnik držav,
jeni zastopnik **Andrej Odlasek** želez. in hišni posestnik
v **LIUBLJANI, Slomšekove ulice 25**, blizu cerkve Srca
Jezusovega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pismeno povpraša
ali pa osebno v pisarno pride. — Po kolodvorih in cestah
nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine nihče ne vabi.

Šunka

s kožo po 1 gld., brez kosti 1 gld. 10 kr., pleča
brez kosti 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr.,
prešičevi in goveji jeziki 1 gld., glavina brez kosti
45 kr. kilo. Salame dunajske 80 kr., Ia Krakovske
fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene 1 gld. 20 kr.,
Ia ogrske trde 1 gld. 50 kr., fine ogrske 1 gld.
80 kr. kilo, velike kranjske fine klobase po 20 kr.
— Slivovka, brinovec pravi 1 gld. 20 kr., 2. vrste
po 1 gld., 3. vrste po 70 kr. liter, brinov cvet
(Essenz) naradni, liter 2 gld. — Kisla repa kila
7 kr., od 50 kl. naprej; to pripoznamo dobro blago
pošilja po povzetju od 5 kil naprej

**JANKO EV. SIRC, prekajevalec in
razpošiljalec živil v KRANJU.**

Pridna in poštena prodajalka

izurjena v špecerijski in manufakturni stroki,
želi spremeniti svoje mesto.

C. ponudbe na upravištvo „Domovine“ pod šifro
„prodajalka“. (504) 2-1

SVOJI K SVOJIM!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba
na edino hrvatsko vavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta
Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem
in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke
proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „Kro-
atiae“ v Trstu. (239) 26-11

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-
sinca 1905** pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
Gornjiograd, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je
bila dosedaj 4⁰/₁₀.

(14) 40

Zvezna tiskarna

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne **diplome**. — Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene
papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice,
spovedne listke, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadružne knjižice, poročna naznanila,
napise za slavoloke itd.; sploh izvršuje v kratkem času vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari okusno in ceno. —
Veleč, duhovščini, slavnemu učiteljstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam ter
p. n. občinstvu se priporoča za vezavo knjig v priznано trepžni izpeljavi. — Za posojilnice, hranilnice in druge zavode
se izdeljujejo hranilne knjižice ve-
zane v celo ali pol platno z zlatim
ali črnim tiskom po nizki ceni.
Vzorci vedno na razpolago. —
Postrežba točna. — Za mnogo-
brojna naročila se priporoča

Zvezna knjigoveznica.

Najlepše železne, (498) 1
v ognju pozlačene

nagrobne križe

svetilke

čakor

KRASNE OGRAJE

priporoča

trgovina z železnino „Merkur“

P. MAJDIČ, CELJE.

Suhe gobe, mališno štupo, orehe laneno seme, oves, pšenico, ječmen, rž, krompir, fižol, lečo, proso, kumino, seme od sončnic, kamelice, konoplje, deteljno seme, sploh vse deželne pridelke kupuje (42) 50-85

Ant. Kolenc, trgovec v Celju
Narodni dom.

Slavnemu občinstvu pa priporoča svojo bogato zalogo vedno svežega špecerijskega blaga na debelo in drobno, kakor tudi pristno domače vino v sodih od 56 ltr. naprej vse po najnižji ceni.

Svoji k svojim!

Išče se (502) 2-2

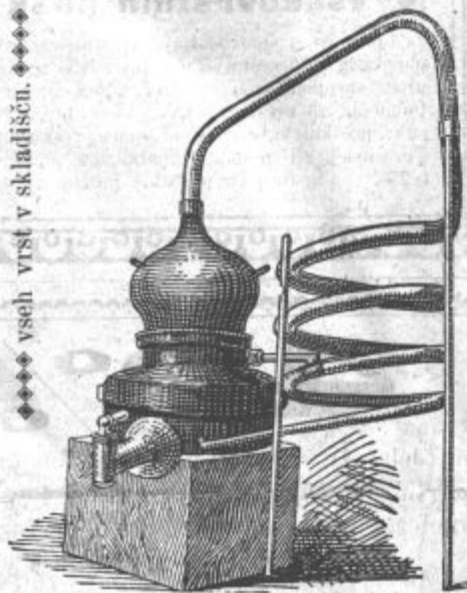
praktikant za komptoar

kateri je slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen in je kako trgovinsko solo z dobrim uspehom obiskal — za tovarno na deželi pod dobrimi pogoji. Lastnoročno pisane ponudbe pod šifro „M. P.“ na upravništvo „Domovine“.

Zacinjenje in popravila vsake vrste točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje žganja

vseh vrst v skladišču.

Demetriji Glumac, kotlar
Celje, Graška cesta šte. 28

se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko spadajoča dela kakor za vsakovrstno montiranje parnih kotlov, za parne stroje v barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovarnah za sveče in magarin itd. paro- in vodovode v bakru in železu. (238) 50-48

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje najdejo 17-10.

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni potovalci pa dobro trajno službo. Ponudbe pod „15.305“ Gradec, poste restante.

Išče se (487) 3-3
oskrbnik

kateri je vešč tudi hmeljarstva s takojšnjim nastopom. Plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo upravništvu „DOMOVINE“ do 15. oktobra.

Ravnokar je izšla

v zalogi

J. Blasnika nasl. v Ljubljani

VELIKA

PRATIKA

za navadno leto

1906,

ki ima 365 dni.

Blasnikova „Velika Pratika“, katero je izdajala c. kr. kmetijska družba nad pol stoletja, izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je edinole prava, starodavna „Pratika“, katero je mnogo let skrbno urejal rajni prvoboritelj Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v.č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo sv. Jožefa kot uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej zahtevajte vedno le Blasnikovo „Veliko Pratico“, vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

P. n.

Slav. občinstvu uljudno naznanjava, da sva skupno prevzela z 20. t. m.

trgovino

z mešanim blagom in železnino ter

gostilno.

Ker sva trgovino povečala in popolnoma prenovila ter založila z najraznovrstnejšimi predmeti, zagotavlja vsem cenj. odjemalcem najboljšo potrebo po nizki ceni.

Kupujeva tudi vse deželne pridelke po najvišji ceni.

Priporočujoč se p. n. občinstvu za mnogobrojen poset, bilježiva velespoštovanjem

ZUPANC & ZAGODE

trgovina z mešanim blagom in železnino (478) 3-3 v Šoštanju.

Kupujte narodni kolek!

Najugodnejši pogoji
za zavarovanje.

Edina

zavarovalna družba

ki ima slovenskega

Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje
popolnoma vplačana delniška glavnica K 2.000.000.

glavnega

zastopnika v Trstu

zavaruje na življenje in na dohodke — na vse načine

po zelo nizkih postavkih.

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele v Trstu

ulica Torre Bianca št. 21 I. nadstropje

in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in večjih krajih.

Vizitnice priporoča Zvezna tiskarna.

Original **SINGER**

Man beachte die Fabrikmarke.

Nähmaschinen

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji

za domačo porabo in obrtne svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8.

(152) —54

Zdravstveni hlačniki

„Patent Mach“ * se dobivajo à
40, 65, 80, 120, 135, svileni 150, 180, za dečke 25, 35, 50, 60, svileni 90
v naslednjih prodajalnah:

Braslovče, Peperko Tom.
Celje, Puttan N.
Dobrna, Strasser Paul.
Gotovlje, Malgaj Fr.
Gornji grad, J. Božič.
Hrastnik, Bauerheim P.
Loka, Jakša Ivan
Mozirje, Žuža Fr. (386) 44-9

Nova cerkev, Arlič Mih.
Polzela, Cizel Josip
Rečica, Konzumno društvo.
Zibika, Založnik J.
Št. Juriš ob J. Ž., Kavčič M.
Št. Juriš ob T., Rizman M.
Št. Peter, Korun Fr.
Šmarje, Štupica Fr.

Šmarje, Löschnik Jan.
Teharje, Wengust Fr.
Trnovlje, Fazarine A.
Vransko, Schwentner K.
Vojnik, Zottl Fran.
Žusem, Gajšek Flor.

Prodajalne v drugih krajih daje e. kr. Izkl. pr. tovar. za hlačnike Fr. Mach, Brno.

VIZITNICE
ZVEZNA TISKARNA
PRIPOROČA

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeljuje in priporoča:

Vidrovo žitno kavo. (499) 6-2
Juhni pridatek znamka „Vydra“.
Juhne konzerve (rahove, lečne, gobove in riževe).
Oblati (specialiteta: Dessert délicat in masleni oblati).
Šumeči limonadni bomboni „Ambo“.
Dišava za pecivo „Buhtin“.

Napravite poskus!

Kolekcije vseh teh izdelkov 3 K 20 v in poština.

Gospodična

veča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi delujoča kot mundantinja 1¹/₂ leta v notarski pisarni. Išče primerne službe, bodisi v kaki pisarni ali kot kasirka itd. Pisma blagovole se poslati pod „Marljivost II“ poste restante Celje. 497 2-2

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

(369) 20-10

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom. ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.
Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolešči iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajo. Zdravijo vse bolešči na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolešči maternice in madron: zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.** Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K
Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter daluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča. (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.
Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. JURISIČ, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanju

vsakovrstnih pušk

za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na e. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje (255) zastoj in poština prosto. 50-20

Potnikom v Ameriko v predvarek !!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov
ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zaupljivo na nas, in sprejel bode brezplačno najboljša pojasnila.

(449) 17-5

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovjšega sistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

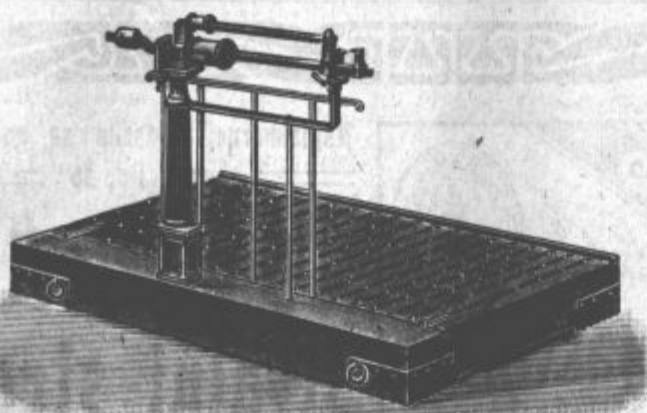
R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) — 48

podružnica R. A. Smekal.

Različne tehtnice,

Štedilna ognjišča,

Vsakovrstne vodovode,

Izdelujem nove ter popravljam tudi stare, bodisi decimalne, premostne ali sploh vsake vrste tehtnic.

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor tudi zidarska dela z jamstvom dobrega izršila. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri, odkoder se voda lahko poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

Prevzamem popolno napravo kopališč,

najsibodo gorka, mrzla ali parna kopališča, bodisi za zasebne, zavode, občine itd. — Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

Vsakovrstne železne ograje

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in zasebne hiše itd. — Železna vrata za prodajalne in skladišča ali pokopališča. — Popolnoma železna okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve. — napeljava strelovodov itd.

Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(154) 40-25

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključalničar

Poljska ulica št. 14. ♦ CELJE ♦ Poljska ulica št. 14.

